

zaaknummer 2012T734

22 januari 2013

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: klager,

juridisch adviseur: mr. N.A. Viellevoeye-Geers, advocaat te Nijmegen,

tegen:

[naam],

geboren op [datum],

de persoon over wie geklaagd wordt,

hierna ook te noemen: aangeklaagde,

tot [datum] lid geweest van de Congregatie van Broeders van

Liefde.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 6 april 2012. Op 9 mei 2012 is bij de griffie een reactie op het klaagschrift ingekomen van broeder [naam], regionale overste van de Congregatie van Broeders van Liefde. Op 29 mei 2012 is bij de griffie een verweerschrift ontvangen van mr. R.P. Baetens, advocaat te Tilburg, namens aangeklaagde.

Op 14 november 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onderaan dit advies te noemen leden. Klager en aangeklaagde zijn daar buiten elkaars aanwezigheid gehoord.

Klager is verschenen met zijn echtgenote en werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur. Aangeklaagde is eveneens verschenen met zijn echtgenote en werd bijgestaan door mr. Baetens voornoemd. Betrokkenen hebben hun standpunt toegelicht.

2. De klacht

2.1. Klager was van [datum] tot [datum] leerling van het Instituut [naam]. Tijdens zijn verblijf op Instituut [naam] heeft klager lichamelijke en geestelijke mishandelingen moeten ondergaan. Klager is veelvuldig en stelselmatig seksueel misbruikt door een medeleerling, die volgens klager [naam] heette en uit [plaats] kwam. Het seksueel misbruik vond zowel binnen als buiten het instituut plaats. Het kan volgens klager niet anders, dan dat aangeklaagde hier

weet van had. Aangeklaagde wist en zag dat de betreffende medeleerling klager meenam naar het bos en daar lang met hem bleef, terwijl zij geen vrienden waren.

In [maand, jaar] kwam klager in groep 5, alwaar aangeklaagde groepsleider was. Tijdens het douchen werd klager veelvuldig gadeslagen door aangeklaagde. Na het douchen werd klager door aangeklaagde gecontroleerd en daarbij betastte aangeklaagde klagers geslachtsdeel. Voorts stelt klager dat het een keer is voorgekomen dat klager door aangeklaagde zo ernstig is mishandeld, dat hij daarna naar het ziekenhuis moest.

2.2. Klager heeft nooit met zijn ouders over het seksueel misbruik en de behandeling door de broeders op het Instituut [naam] kunnen praten. Al veertig jaar lang beleeft klager de gebeurtenissen op Instituut [naam] steeds weer opnieuw. Hij is nog erg bezig met wat er gebeurd is en hij heeft daarin psychologische hulp nodig.

2.3. Klager heeft deze klacht ingediend om erkenning en excuses te krijgen voor het leed dat hem is aangedaan. Voorts wenst klager in aanmerking te komen voor een financiële vergoeding.

3. Het verweer

De regionale overste heeft in zijn reactie op de klacht aangegeven dat er in alle jaren dat aangeklaagde als Broeder van Liefde, en later als leek, op [naam] werkte nooit klachten over hem zijn geweest. Zijn medebroeders uit die tijd kennen aangeklaagde als een zachtaardig en toegewijd medewerker. Uit het archiefonderzoek zijn geen aanwijzingen gevonden voor mogelijke mishandeling dan wel seksueel misbruik door aangeklaagde. Daarnaast heeft de regionale overste aangegeven dat de door klager genoemde medeleerling niet in de archieven van [naam] voorkomt.

Aangeklaagde herinnert zich dat klager een jaar bij hem in de groep heeft gezeten. Hij herinnert zich klager als een wat stille en teruggetrokken jongen met een grote fantasie. Aangeklaagde ontkent in zijn verweerschrift ten stelligste de beschuldigingen van klager. Hij stelt dat, zelfs als klager inderdaad door een medeleerling seksueel is misbruikt, hij daar geen vermoeden, laat staan wetenschap van had en dat een dergelijk misbruik dus niet door hem werd gefaciliteerd. Aangeklaagde herkent de jongen die klager op een foto heeft aangewezen als de betreffende medeleerling, niet. Aangeklaagde betwist voorts dat hij klager na het douchen aan zijn geslachtsdeel zou hebben aangeraakt. Hij geeft aan dat hij toezicht hield bij het douchen en de centrale kraan bediende, maar dat hij daarbij geen fysiek contact met de jongens had. Aangeklaagde geeft voorts aan dat hij tegenover de jongens nooit optrad met fysiek geweld. Dat klager zo erg zou zijn mishandeld dat hij daarna naar het ziekenhuis moest, is onvoorstelbaar volgens aangeklaagde. Aangeklaagde voelt zich gekwetst door de ingediende klacht en wil dat zijn naam wordt geschoond.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging

daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. De Klachtencommissie stelt voorop dat het gestelde fysieke geweld, hoe ernstig dat ook is, niet binnen de reikwijdte van deze klachtenprocedure valt en derhalve buiten beoordeling moet blijven. De klacht zal in zoverre dan ook niet ontvankelijk verklaard moeten worden.

4.3. Ten aanzien van het voorts door klager beschreven toestaan of zelfs faciliteren door aangeklaagde van seksueel misbruik van klager door een medeleerling is de Klachtencommissie tot het volgende oordeel gekomen. Op grond van de gestelde feiten, die door aangeklaagde overigens met klem zijn tegengesproken, is voor de Klachtencommissie niet voldoende komen vast te staan dat aangeklaagde, ofschoon hij wist wat er ging gebeuren, de desbetreffende medeleerling welbewust zijn gang heeft laten gaan, zodanig dat gezegd zou kunnen worden dat er sprake is geweest van handelingen of een houding die hem (mede) schuldig maakt aan het seksueel misbruik van klager zoals omschreven in artikel 1.3 van de procedure. Dit deel van de klacht kan derhalve niet tot een gegrondverklaring leiden.

4.4. Ten aanzien van het betasten van klagers geslachtsdeel na het douchen stelt de Klachtencommissie voorop dat dit kan worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure, indien een dergelijke handeling niet meer als gebruikelijk in het kader van het hygiënisch onderzoek of verzorging kan worden bestempeld. In onderhavig geval zijn er op dit punt geen andere aanwijzingen dan klagers verklaring dat zulks het geval is geweest. Het is echter een elementair rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen. In de thans voorliggende zaak moet worden vastgesteld dat er geen feiten of omstandigheden aan het licht zijn gekomen die de verklaring van klager op dit punt ondersteunen. Derhalve is de Klachtencommissie tot de conclusie moeten komen dat voor de feiten die klager op dit punt heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht op dit onderdeel niet gegrond kan worden verklaard.

5. Het advies

De Klachtencommissie verklaart de klacht niet ontvankelijk, voor zover deze betrekking heeft op feiten en handelingen die niet als seksueel misbruik kunnen worden aangemerkt.

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van Broeders van Liefde de klacht voor het overige niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 22 januari 2013 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, drs. J.L.H.H. Kunnen en prof. dr. H.B.M. van de Wiel, leden, bijgestaan door mr. C.A. Murray, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen

indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie van Broeders van Liefde, aan aangeklaagde en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager en aangeklaagde schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.